

QO‘RIQLASH FAOLIYATIDA ELEKTRON HUJJAT AYLANISHI VA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO‘LLASH MASALALARI

Jamoat xavfsizligi universiteti kursanti

Anaguliyev Dilshodbek Olim o‘g‘li

Annotatsiya: Ushbu maqolada qo‘riqlash faoliyatida elektron hujjat aylanishi, videokuzatuv, signalizatsiya, kirish-chiqishni nazorat qilish tizimlari va raqamli boshqaruv mexanizmlarini qo‘llash masalalari tahlil qilinadi. Raqamli texnologiyalarning jamoat xavfsizligini ta‘minlashdagi profilaktik va nazorat imkoniyatlari yoritiladi.

Kalit so‘zlar: elektron hujjat aylanishi, raqamli texnologiya, videokuzatuv, signalizatsiya, qo‘riqlash xizmati, jamoat xavfsizligi

Аннотация: В статье анализируются вопросы применения электронного документооборота, видеонаблюдения, сигнализации, систем контроля доступа и цифрового управления в охранной деятельности.

Ключевые слова: электрон hujjat aylanishi, raqamli texnologiya, videokuzatuv, signalizatsiya, qo‘riqlash xizmati, jamoat xavfsizligi

Abstract: This article analyzes the use of electronic document management, video surveillance, alarm systems, access control and digital management mechanisms in security activities.

Keywords: elektron hujjat aylanishi, raqamli texnologiya, videokuzatuv, signalizatsiya, qo‘riqlash xizmati, jamoat xavfsizligi

Qo‘riqlash faoliyatida elektron hujjat aylanishi xizmat jarayonlarini tezkor, shaffof va nazorat qilinadigan holga keltiradi. Navbatchilik jurnallari, hodisa yuzasidan dalolatnomalar, texnik vositalar holati bo‘yicha ma‘lumotnomalar, buyurtmachi bilan yozishmalar va xizmat hisobotlari elektron shaklda yuritilsa, qog‘ozbozlik kamayadi hamda mas‘uliyat oshadi.

Videokuzatuv tizimlari qo‘riqlash faoliyatida eng muhim texnik vositalardan biridir. Ular obyekt hududini doimiy kuzatish, shubhali harakatlarni aniqlash, nizoli holatlarda

daliliy ma'lumotlarni saqlash va xodimlar faoliyatini nazorat qilish imkonini beradi. Ayniqsa, jamoat joylari, savdo markazlari, ta'lim muassasalari va strategik obyektlarda videokuzatuv jamoat xavfsizligini kuchaytiradi.

Signalizatsiya va kirish-chiqishni nazorat qilish tizimlari obyekt xavfsizligining muhim bo'g'ini hisoblanadi. Elektron ruxsatnomalar, turniketlar, biometrik identifikatsiya va avtomatik xabar berish tizimlari begona shaxslarning obyektga noqonuniy kirishining oldini oladi. Bu esa qo'riqlash xodimlarining ishini yengillashtiradi va xavfga tezkor munosabat bildirish imkonini yaratadi.

Elektron hujjat aylanishining yana bir afzalligi shundaki, u xizmat faoliyati ustidan ichki nazoratni kuchaytiradi. Masalan, xodimning xizmatga kelgan vaqti, patrul yo'nalishi, hodisa yuzasidan bergan xabari yoki texnik nosozlikka munosabati elektron tizimda qayd etilsa, keyinchalik xizmat sifati obyektiv baholanadi.

Biroq raqamli texnologiyalarni qo'llashda ayrim muammolar ham mavjud. Jumladan, ayrim obyektlarda texnik vositalar eskirgan, internet aloqasi barqaror emas, xodimlarning raqamli savodxonligi yetarli emas yoki elektron hujjatlarni yuritishning yagona standarti mavjud emas. Bu muammolar qo'riqlash faoliyatining raqamli transformatsiyasini sekinlashtiradi.

Mazkur muammolarni hal etish uchun qo'riqlash xizmatlarida elektron hujjat aylanishining yagona tartibini ishlab chiqish, xodimlarni raqamli texnologiyalardan foydalanishga o'qitish, texnik vositalarni muntazam yangilab borish hamda axborot xavfsizligini ta'minlash talab etiladi. Ayniqsa, shaxsiy ma'lumotlar bilan ishlashda qonuniylik, maxfiylik va ma'lumotlar xavfsizligi kafolatlanishi lozim.

Qo'riqlash faoliyatida elektron hujjat aylanishi va raqamli texnologiyalarni keng joriy etish jamoat xavfsizligini ta'minlash samaradorligini oshiradi. Bunday texnologiyalar xizmat jarayonlarini tezlashtiradi, inson omiliga bog'liq xatolarni kamaytiradi, nazoratni kuchaytiradi va huquqbuzarliklarning oldini olishga xizmat qiladi. Shu bois qo'riqlash tizimida raqamli transformatsiya dolzarb yo'nalish hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasining “Qo‘riqlash faoliyati to‘g‘risida”gi Qonuni. 15.06.2022-yil, O‘RQ-778-son.
2. O‘zbekiston Respublikasining “Ichki ishlar organlari to‘g‘risida”gi Qonuni.
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston Respublikasi jamoat xavfsizligi konsepsiyasini tasdiqlash va uni amalga oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-27-son Farmoni.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Jamoat xavfsizligini ta‘minlash va jinoyatchilikka qarshi kurashish sohasida ichki ishlar organlari faoliyatini sifat jihatidan yangi bosqichga ko‘tarish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PF-6196-son Farmoni.
5. O‘zbekiston Respublikasining Ma‘muriy javobgarlik to‘g‘risidagi kodeksi.
6. Qo‘riqlash xizmati faoliyatining huquqiy asoslari: o‘quv qo‘llanma. — Toshkent.
7. Lex.uz — O‘zbekiston Respublikasi qonunchilik ma‘lumotlari milliy bazasi.